

SANT SADURNÍ

(ve de la pàgina anterior)

rebut si s'haguessin mantingut les condicions de partió anteriors al 14 d'abril de 1931. En total, 75.544 pessetes. Per la seva banda, els rabassaires i parcers van ser òbviament els beneficiaris d'aquests quilos i imports. "La broma de la República i de l'autonomia m'està costant un ull de la cara. Això s'ha d'acabar!", deia sovint Pere Mir i Ràfols quan es reunia amb altres propietaris agrícoles. Exactament 473.565 quilos de raïm, més 8.173 pessetes corresponents a altres cultius (cereals, llegums, fruita i verdures), en total 83.717 pessetes (en euros de 2005, uns 138.304).

L'anàlisi final seria que si tots els 171 rabassaires i parcers de can Guineu haguessin partit d'acord amb les consignes del 25% el 1931, i del 16,66% el 1932, 1933 i 1934, haurien deixat de lliurar a la propietat 870.363 quilos de raïm per un import de 143.212 pessetes. El fet que només seguissin la consigna fins al final 127 rabassaires i parcers va provocar que els quilos no lliurats fossin només 473.565. Els motius pels quals 44 rabassaires i parcers no vagin secundar el conflicte fins al final van ser: que les sentències judicials de les demandes presentades van ser contràries a les seves pretensions, que la propietat i la força pública els van convèncer perquè desistissin sota l'amenaça que hi hauria represàlies en forma de pèrdua del contracte de la terra a rabassa o parceria, o de la presó; o que ja els estava bé partir al terç.

Aquestes darreres dades ens permeten concloure que si bé tres de cada quatre rabassaires i parcers van mantenir les seves exigències fins al final (el 74%), pel que fa al nombre de quilos de raïm, el percentatge va ser del 54,4%, és a dir, que només un de cada dos quilos es va partir d'acord amb la consigna rabassaire.

La darrera conclusió és que, en conseqüència, els rabassaires i parcers amb més extensió de vinyes conreuades van mantenir menys les seves posicions fins al final. O, dit d'una altra manera, els petits rabassaires i parcers van ser més conseqüents i solidaris que els grans en la defensa dels seus interessos col·lectius, quelcom molt habitual en conflictes d'aquesta naturalesa.

Conseqüències dels esdeveniments del 6 d'octubre de 1934

La resposta del Govern de la Generalitat a la crisi institucional i política ocasionada per l'anul·lació de la Llei de Contractes de Conreu -la gran esperança dels rabassaires catalans- per part del Tribunal de Garanties de la República, a instàncies de la dreta catalana i espanyola, provocà que el 6 d'octubre de 1934 el president Lluís Companys proclamés l'Estat Català dins la República Federal Espanyola. A Catalunya s'endegaren uns fets revolucionaris que foren sufocats immediatament

Collidores i collidors a les vinyes de can Guineu cedides a rabassa. (Foto de l'arxiu de l'autor)

per l'exèrcit.

Les conseqüències van ser nefastes. En primer lloc es va destituir i empresonar el Govern de la Generalitat, es va suspendre l'Estatut d'Autonomia, es van dissoldre els ajuntaments democràtics, es van nomenar consistoris a dit i es van empresonar regidors, alcaldes i dirigents rabassaires. Es va aturar l'aplicació de la Llei de Contractes de Conreu i es va proclamar el Ban d'Estat de Guerra del General Batet (veure el requadre adjunt) ordenant la devolució de les parts retingudes de més pels rabassaires i parcers, sota amenaça militar. Altra vegada l'exèrcit en contra dels rabassaires.

A Sant Sadurní, el 6 d'octubre de 1934, els revolucionaris van detenir i empresonar immediatament quinze dels propietaris agrícoles més significats. El primer, òbviament, va ser Pere Mir i Ràfols, de can Guineu, i el segon, el seu administrador Francesc Llopart i Alemany (el Pere Jan). Immediatament després van detenir Antoni Rovira i Jané (el Foradat), Ernest Poch i Junyent (el Catassús), Pere Llopart i Alemany, germà del Pere Jan, Joan Baqués i Torner (el Mistelaire), Josep Rovira (el Mota dels tres portals), Antonio Raventós i Baldrich (el Pau Francesc), Jacint Cuscó i Esteva, Salvador Oliver Santacana (el Calixtus), Emili Castells i Rosich, Miquel Roig i Olivé (el Feru), Francesc Marsal i Bosch, Jacint Buquera i Castellví i el farmacèutic Jaume Torras i Llopart. Aprofitant les detencions, van escorcollar els domicilis respectius dels detinguts i es van endur els fusells i la munició dels qui formaven part del sometent local. A diferència de Vilafranca, a Sant Sadurní no es va cremar l'església. (Resulta allisonador comparar les llistes de les víctimes i els botxins de l'octubre de 1934 i les del juliol de 1936, i amb les dels exiliats, condemnats i afusellats després de la Guerra Civil. Es pot establir que entre un 40 i un 50% dels

noms que hi apareixen tenien una relació directa amb el conflicte rabassaire).

Al primer cop d'ull crida l'atenció que entre els detinguts del 6 d'octubre no hi hagués Manuel Raventós i Fatjó, de can Codorniu, molt probablement perquè malgrat ser propietari

d'extenses finques vitícoles a Sant Sadurní i a Raimat no tenia les terres cedides a rabassa, sinó que les explotava directament amb personal contractat a jornal. En aquells anys, Raventós passava llargues temporades a Raïmat i a Barcelona.

El Batallón de Cazadores de

África nº 7, comandat pel capità Celestino Ruiz, va ocupar el 7 d'octubre els accessos a Sant Sadurní i va enviar un emissari a negociar la rendició dels revolucionaris locals, l'alliberament dels empresonats -en aquell moment es desconeixia que ja els havien deixat anar- i el lliurament de les armes del sometent requisades als propietaris. Per garantir que les exigències dels militars s'acomplirien, el regidor de l'ajuntament Pere Esteve i Llopart (ERC-UR) es va desplaçar acompanyant l'emissari fins al centre de comandament de l'exèrcit, als afores de Sant Sadurní.

El capità Ruiz el va detenir i ostensiblement lligat el va col·locar a primera línia de les tropes que van entrar per ocupar la vila. Aquest incident va determinar que des d'aquell moment Pere Esteve i Llopart es convertís en el mite del Pere valent.

Tot seguit el capità Celestino Ruiz va destituir l'ajuntament republicà d'esquerres que s'havia constituït l'1 de febrer de 1934, i el 10 d'octubre es va nomenar a dit un de nou, presidit per Salvador Rovira i Torelló, detenint també l'anterior alcalde Miquel Bruna i Vilà (ERC-UR), alguns regidors de l'ajuntament com el mateix Pere Esteve i Antoni Lloret i Miquel, també d'ERC-UR, membres de

(continua a la pàgina següent)

Anglès - Estiu 2005

Com ja és tradició a la Societat "La Principal" del 4 al 28 de juliol s'inicien els cursos d'anglès intensiu per a les vacances d'estiu.

- Equip de professors nadius, titulats i amb molta experiència.
- Locals climatitzats

Anglès divertit per a nens i joves

Curs de 4 setmanes de durada, amb classes de dilluns a dijous de 9 del matí a 2/4 de 12 del migdia. Curs de reforç i preparació per les classes de la propera tardor o curs de consolidació amb conversa, jocs i dinàmiques per als que tinguin un bon nivell d'anglès.

Cursos per adults

Curs de 4 setmanes de durada, amb classes de dilluns a dijous de 6 a 8 de la tarda o de 8 a 10 del vespre. El curs es planteja a nivell de conversa per aquells que estiguin interessats en practicar l'idioma amb professors nadius i vulguin millorar la parla i/o preparar-se per a exàmens oficials.

Si voleu més informació, només cal que truqueu al 93 890 12 48 i us informarem !!

Casal
Societat "La Principal"

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations

Authorised Centre